

ПОДУШКА

Грушка
Анна

АНТИТИВТР2020

ПОДУШКА

Грушка Анна

Весь світ — подушка, а люди поміж неї. Ніколи не хотілось потворити слова знаного англійця, та зараз світ мало чим нагадує відомі сцени, бо то тільки гра, а в нас – остання прижиттєва роль. Ми люди сьогодні. Стоячи на межі споконвічного глузду, окресленого просто для випадку, мало хто різнитиметься між селом та містом. Коли прийшов вірус, в голові у нас була однакова думка, хоч різні наслідки. У такому-то місті розкупили всі маски, чи там десь гречка по сорок гривень, а я не люблю гречку. Люди часом цінять такі дурниці. Кожен задумався. Та все таки купив кілограм (бо не буде!). Це як розмах крил – це подих, його не зупинити, однак ми маємо силу не летіти на постріл, що і так ситий жертвами і зрештою якимось повинні долати його, десь же чекає гніздо. В селі схоже, не відходили далеко, все ж маючи давні різниці. Переконаність, що вірус далеко, вбивала їх, ламала волю здатися правилам, нормам, законам завтрашнього дня, навіть такого божевільно-дикунського міста. Слова виливались сотнями жертв, поступово обмежували, скульптура завмирала у русі, все затихало, окрім поодиноких криків, дистанційних протестів. Коло, точніше ділянки ставали малими клаптиками на карті, на всіх картах. Гучний стан – тихі жертви.

Вся родина проживала це. Село теж своєрідна гілка цього роду, що теж бореться, декламує свої свободи, настанови. Не кожен готовий підписатися на цю світову авантюру зі стінами. Хтось грає у рулетку, пліткуючи, вдаючи досвідчених монополістів, хтось молиться Фортуні, часто в іншому кінці кімнати.

А все-таки решта підписалися, бо вибору в них не було. Маленьке дитятко он у колісці дрімає, чоловік у швидкій працює, та ще й родичі наїхали, коли все тільки починалось, тому карантин був веселий і дурний. Та воно так і не тільки в Жовнірів, а й у багатьох хатах. День зазвичай втрачає свої відтінки і дається кольором пов'язки чи запахом мила(зазвичай троянда), хай би як там не казали інші люди, щось типу «саморозвиток», «з'явився вільний час», «нова справа». Час завжди можна пустити однією діагоналлю і не помилитися: малюк – їжа – кількість жертв на цю добу. Здається, в силі стерпіти, але коли ти чуєш новини, щось власне, розбивається ваза, телефон, перегоріла лампочка і це все в твоїх очах, у твоїх долонях, вони пульсують, хочеться зачинитися, закрити цей ритуал, не кидаючи йому виклику, боягузтво не зрівняється з довершеною прижиттєвою роллю, хоча сьогодні це одне й те саме. За такими дверима не пізнаєш людину. Люди змінюються і сміливо відкривши вікно колись по тому, зачиняють його, просто щоби не протягло. Всякі закриють своє персональне віконце і любителі й майстри. Смішно, навіть на просту згоду прийняти, треба вміння. На сімейній раді, було вирішено ввести подушечний сезон, точніше режим. Все в подушках. Життя змінилось.

— Мамо, дивись, скільки подушок, я туди хочу, як принцеса, – крикнула Соня, вражена красою, немов у світі несправжніх казок. Маленька любила заглядати за штори, бо не як раніше, завжди були люди, це справжні історії у рамці. Не вистачає тільки барв цим марлевим лицарям з антисептиком у руці. Та мати не розуміє тих дитячих радостей.

— Доню, не дивись у вікно, не гарно. І давай вже біжи в хату, не слід отак без причини виходити. За день, два усе, що тоді тобі скажемо?

Це були сусіди. Зоя хотіла спитати в Олі, з приводу проведення води, до якої нарешті дійшли руки і численні заяви. Та не встигла вона, дійти до порогу, як господиня пише: «Я згодна. Не приходь поки що, а далі як буде». Кінець цитати. Зараз у селі така від-

повідь була милостивою і достатньо ввічливою, чим пояснювалась дружба між родинами. От у кумів, так тих свати відразу вигнали за двір, ще й облаяли, бачте нічого заразу носити в дім, ще до того як людей без масок почали на вулицях ловити. Тоді то люди почали мутувати, стали стебелиною в полі, що падає переді вітром і розцінює це цілком природним явищем. Ліпше, ніж до жнив готуватись!
Ця подушечна епідемія дійшла раніше вірусу і зробила страшніші речі. Кожен у селі заховався за нею з метою скрити сучасні злочини. А тепер за розкладом чужих уроків, без будь-яких світлих перерв.

ЕПІЗОД ПЕРШИЙ

*Сніданок ще не бував таким противним. Ні, не їжа. Між кожним стіна-подушка.
Не бачать. Всі однакові сидять за столом.*

Маска чорна: Люба я йду(не чує, бо на вухах у всіх дві подушки).

Маска марлева: Ок (показує на пальцях).

Виходить чорна і йде на роботу. Марлева йде по продукти. В обох на вухах подушки.

Маска марлева: Підійди. Чого плентаєшся за спиною, мов лопатою мене женеш.

Давай Олю, ходи, хоч полюбуюся (обіймає).

*Маска чорна: Смієшся (обурливо). Хочеш, щоб мене і за хлібом люди не пустили?!
Тоді ото з голоду повмирати? Ні, Максиме, я не з тобою, он поглянь, за кілька кроків.*

Розходяться. Магазин. Все закупорено ватою.

Чорна: Скільки?

Звичайна: За 11 тисяч (подушка давиться).

Бере хлібину. Крупи.

Сім'я у них велика. І таке буває, карантин єднає. Закохалася Ольги кузена у сусідського Ігоря. Отак може і не знали б вони того почуття, як не ця напасть. Міщаночка відразу йому полюбилася. Несла у собі простоту, і спокій, що його давно не бачили, тому так і манила усіх заглушених. Вони зустрічались, проти рішень обох родин. Байдуже, юні закривали очі подушками. Гадали, що пізнали заборонену любов, так і було! Пізнали! Не боялись, нахабно смілишали, скидаючи маски дивились близько один на одного. Погані чутки по селу пішли. Коли було можна ходили вони парою до джерела, що в ліску криється, цвітом яблуневим милувалися, та ржавіли чужі серця од тої води і того повітря. Кричали, били, та не чула нічого мила, втікала. Гнав і батько Ігоря, той тільки все до двору сусідського очима світить і в день, і не в день. Якось прибігла люба до нього, а він квітів на віночок зібрав. Тобто, збирає, ходить, видивляється найкращих.

ЕПІЗОД ДРУГИЙ

Марися: Привіт Ігорю, я би хтіла тобі сказати. І не перебивай! Нам не можна бачитись, а то виженуть чи закриють. Страшне з нашими робиться! Я боюсь за тебе, а за них як боюсь, їм же ще на робити вертатися, з людьми робити, вони таку правду кажуть, що я аж плачу і тоді до тебе так хочеться. Треба попроситися, бо тут хоч би не скінчити раніше часу.

Ігор: Ми можемо бачитись із-за парканів при дистанції нормальній. Ми кожен день з ними перетинаємось, як не через тебе, то через них повмираємо. Чого б це їм так злитися на нас?

Марися: Це через твого батька. Він же возить хліб в сусідній район, а там уже випадки, здається два є, сьогодні мій батько дізнався, скоро почнуть стороною обходити родину вашу.

Ігор: Та хай хоч прокльонами вітаються, у лоба плюють, не відмовляйся, хоч електронною поштою, життя між нами є. Я прошу тебе (обіймає).

Марися: Якщо так згоден, то я найщасливіша (збирається йти).

І батьки не покажуться, і ти поруч будеш.

Ігор: Коли я захворію. Ти молотимешся за мене? Якщо, звичайно.

Марися: Я з тобою піду (цілує).

Не знаю як, та прознали, що Марися бігала знов, та ще без маски повернулася. Вона говорить, пояснює, аж очі вогнем беруться по-справжньому, мов актор одної сцени, але не чують її, бо уші пір'ям перекриті. Закрили бідну у залі (руки ремонту до якої вічно не доходили), а самі сіли до новин дивитись.

Сусіди і справді були налаштовані вороже. Страх кидав їх у обрані ним же вчинки. Не зупинявся, тоді і вчинки ставали сміливіші. Ой Шекспіре, знову згадався! Та твій сценарій ще раз перевернуто. І страждає перш за все Марися.

Сидить бідна, конає в глушині. Кімната затулена ковдрами, нічого не чути, ні поганої, ні гарної вісті. Про Ігоря невідомо. Наче входиш у жаркий запах, все таке м'яке, таке добре, але краплі вижатого поту стають по них, вбирають, тяжіють подушки і висять до якомсь рішенню не пропускаючи звідти, власними м'якими обличчями. Отак дивиться Марися і кожне впізнає, колами, квадратами, овалами і овальцями. Стеля падає на неї піднімається, а вітру немає, хоч як не вдаряй по них, не скажеш усього, можна тільки підсісти близьенько і слухати шурхотіння, приборкати шум і полетіти по стінах, колами, але вже не в куточку попід шторами ховатись від свого світла.

Вмостилась мила посеред кімнати і сама слухає. Як дихає і як пробігся по її шиї квітневий вітер, дзвін води, медяні фарби кульбаби. Весна вільна і самотня вітаю полонянку, розкидаючи першу, ще не кошену траву, тепле небо і Ігор, десь на горі сидить, усміхається. Раз на стелю, а там камінь висить, від нього сила йде. Такого каміння багато річкою у течії, на глибині. Кажуть, що тільки пташка підводна крилом дістане. Точно, то Ігор залишив, і Марися так подумала. Чи не до півночі видивлялась таємний камінець і на шию почепила.

Не чекали, а прийшло, як з глухої доби, вискочила Оля і давай об'язувати сердешну новими пухкими путами і духу не має стати проти, впасти дозволяє. Ноги закрила, стан, душу, голівоньку. Посадила на стілець. Скоріше звалилась під вагою, вмостилась у свій жалюгідний трон. «Насмішка, чи покарання?», – задати це ніхто не спромігся тої ночі.

— Олю, де взяла ще подушок? Грошей і так мало.

— Обпатрала кілька гусей, якраз для, бо дехто не вміє слухати і робити, що люди говорять. Самоізоляція важкими нервами нам обходиться. Переживає чи не вискочить та звірина. Невже ми не просили змилюватись? Просили не йти. Ти чула що таке робиться. Це не курорт, раз вийшов – і півсела немає!

— Добре, я готова, але дозволь це зняти. Цим ви не врятуєтесь.

— Головна зброя у тебе, а це наш хід, я просто думаю про родину. Хто ще хоче думати? Ніхто. Тиша. А в тебе зброя. Я не сплю ночами.

— Але вона тоді все-таки у мене, зараз тут, з тобою.

— Сиди, обід буде вранці.

Це не подобалось тітці Любі, однак вона була гостею і кожним днем все більше почувалися валізами на порозі. Повертатися у Кам'янець-Подільський було по-дурному навіть якби їх тут били-зневажали. Попри це мати не змогла стерпіти. Тільки не треба її звинувачувати!

ЕПІЗОД ТРЕТІЙ

Тітка: Олю, вибач, та це не те? Я думаю ти трішки поспішила(боязко відходячи).

Оля: Ви мамо не мішалися, бо знаєте все, як захворіла то всі повмираємо. А мій син? Він найбільш невинний у ваших іграх! Радійте, що не їдете назад у місто. Ми знаємо, що там робиться і вона знає, а вся така хвоста переді сусідським круте.

Тітка: Та ти ж мені як дочка. Не в образі, це не допоможе, тільки мені дівчинку погубиш. Треба буде в лікарню вести. Задушиться моя квітонька, чую, стіни кажуть. Яка тоді різниця від чого померла як у землі лежатиме? Так тільки жахливіше.

Олена поправила подушки.

Оля: Я вас не чую.

Тітка: Ти нікого не чуєш (знімає подушку з голови і вдаряє по голові Олі)!

Може тепер почула?! Мила, як прокинулась?

Починається бійка. Тітка збиває подушки з голови у господині. Синьці, подряпані руки, бідна вивихнута тітка рука. Пані Люба відбивається. Інша, в свою чергу, штовхає її до дверей Марисі. Відходить, стає до вікна.

Марися: Мамо, тобі боляче, краще відійди, я трішки потерплю, я сильніша, маю сили. Рідна моя, боже, хоч би вона з тобою більше нічого не зробила(плаче). Хай не чіпає тебе, не чіпає! Кажі, мамо, кажі!

Мама: Ні, я нормально, якщо зможу я до лікаря піду. Головне, ти там дихай. Чуєш мене, доню, не хвилюйся(шепотом), може попросимось погостювати в Маслаків.

Вона, здається люди нормальні, а гроші в мене на карточці є, як так.

Ти мене чуєш, прошу, я говорю Марисю.

Марися: Я, я чую (падає).

Підходить Оля насуплена, подає руку тітці.

Оля: Добре, розмотайте її, але хай там сидить. До стін не липне! І обережно там, як ні, то в компанію до неї підете.

Тітка: Дякую тобі дочко. Мене хоч щасливенькою зробила. Марисю помилувала, дякую, на неї ще зможу поглянути і без сліз гірких. Яка радість!

Любов вивільняє з пут дочку. Годує і лягає спати. Серед ночі приходить Максим, а в нього там виклик був в сусіднє село, тож ось тільки вдома. Лягає спати. Начебто ідилія. І справді кількість ось-ось піде на спад і люди подобрішають, вийдуть зі своїх будинків, так би мовити відкриють вікна і вся журба розвіється у небі із літом і зберемося разом на Купала, Спаса і Незалежності і така вечірка буде, що на наступний день все забудеться. Життя потече своїм руслом, без перекриттів і квітка розквітне коло нього. То ми будемо!

ЕПІЗОД ЧЕТВЕРТИЙ

Максим починає кашляти.

Оля: Ти!?

Максим: Кохана я не хотів будити, вибач. Не можу заснути.

Оля хапає кілька подушок, що між ними і починає його душити щосили.

Максим помирає, так і не збагнувши цілого.

Ранок. Поліція поїхала. Чи не чудовіший це ранок за попередні? Тихо співають птахи, цвітуть яблуні, так і вабить вдихнути, прожити. Вранішня прохолода ще віддає останнім морозцем і прикликає до обіймів міцних та ніжних.

Новина швидко прогресує в людських головах і повністю заслужено потрапляє в сільських топ-3 теми пліток(після вірусу і земельної роботи). Всі виходять у свої двори і починають обійматися. Обійми, хай тільки родинні, але щастя, його не сховаєш. Діти стрибають до рук свої батьків. Сестри і брати разом роблять спільні фото. Чується веселі пісні і крики, хтось кидає петарди, відкорковує старий самогон.

Водяться хороводи, згадуються дідівські історії під запах їжі на вогнищі. Начебто так легко було почати, зупинити всесвітній велосипед і занести його в гараж. Відпочити. Не зробивши ні кроку, іти. Відчинити двері у маленькому власному світі. Там успіх цієї авантюри.

І Марисю випускають. Вона зирк за паркан, а там Ігор на неї дивиться-любується. На його столі стоїть букет, і такий вже гарний саме там. Чекають квіти листа від коханої, і пелюстки на землі біліють, крутяться, говорять закоханим.